

BÁNFI TIBORNÉ: DROGRABOK

„A TÁRSADALMI JELENTŐSÉGET MUTATJA,
HOGY A DROGFOGYASZTÓ SZUBKULTÚRÁBAN
AZ ÁLTALUK TAGADOTT TÁRSADALOM BETEGSÉGÉRŐL,
A TÁRSADALOMBAN PEDIG A DROGFOGYASZTÓKRÓL,
MINT TÁRSADALMI BETEGSÉGBEN SZENVEDŐKRŐL SZOKTAK
BESZÉLNI.” (HIVATKOZÁS)

DROGPOLITIKA

SAJNOS HAZÁNKBAN A DROGOK ÉS A DROGHASZNÁLAT GYORSAN TERJEDNEK, A MEGFELELŐ GYÓGYKEZELÉS ÉS REHABILITÁCIÓ, ILLETVE A MEGELŐZÉS VISZONT LASSAN. 1989 ELŐTT A POLITIKA MÉG IGYEKEZETT MEGFELEDKEZNI, NEM TUDOMÁST VENNI ERRŐL A JELENSÉGRŐL. AZÉRT MA MÁR TUDJUK, HOGY AZ EMBERI SZABADSÁGJOGOK BIZTOSÍTÁSA LEHETŐSÉGET AD A DROGOK TERJEDÉSÉRE. ENNEK MEGAKADÁLYOZÁSA ÉRDEKÉBEN TENNI KELL VALAMIT, BÁR AZ UTÓBBI ÉVEKIG NEM TÖRTÉNT MEGFELELŐ ÉS KITARTÓ CSELEKVÉS, JÓLLEHET NAGYON SOK KEZDEMÉNYEZÉS INDULT, ÚGY CIVIL SZERVEZŐDÉSEK, MINT SZAKEMBEREK SAJÁT EREJÉBŐL. SOKFÉLE SZOLGÁLTATÁS JÖTT LÉTRE, AKÁR PÁLYÁZATI TÁMOGATÁSOKKAL, AKÁR TÁRSADALMI MUNKÁBAN. MÉGIS, AHHOZ, HOGY A JELENLEGI DROGHELYZET NE LEGYEN ROSSZABB, VITATHATATLAN, HOGY EZEKBŐL MÉG TÖBB KELL.

MI IS AZ A DROG

AZ ANGOLSZÁSZ NYELVHASZNÁLATBAN GYÓGYSZERT, KÁBÍTÓSZERT JELENT.²A WHO 1997-ES AJÁNLÁSA SZERINT DROGNAK TEKINTENDŐ MINDEN OLYAN ANYAG, AMELYNEK BEVÉTELE A FOGÉKONY BIOLÓGIAI STRUKTÚRÁK INGERLÉSÉHEZ VEZET ÉS – PELICTER NYOMÁN – AMELYNEK „FOGYASZTÁSA TILTOTT VAGY A NEM TILTOTT ANYAGOK KÖZÜL VESZÉLYES, VISSZAÉLÉSRE ALKALMAS VAGY DEVIÁNS”.

SEM A PSZICHOTRÓP, SEM A KÁBÍTÓSZER KOLLOKÁCIÓ NEM ORVOSI FOGALOM, INKÁBB JOGI. ELŐSZÖR AZ 1961-ES EGYSÉGES KÁBÍTÓSZER-EGYEZMÉNYBEN, MAJD AZ 1971-ES PSZICHOTRÓP EGYEZMÉNYBEN VOLT OLVASHATÓ E KÉT KIFEJEZÉS. A KÖZTUDATBAN, ETTŐL FOGVA ÉL A KÁBÍTÓSZER FOGALMA, VALAMINT, AZOK AZ ANYAGOK, MELYEK SZEREPELNEK AZ EGYEZMÉNYBEN, KÁBÍTÓSZERNEK MINŐSÜL.

IGEN GYAKORIVÁ VÁLT A PSZICHOAKTÍV SZER KIFEJEZÉS, MELYET AKKOR HASZNÁLNAK, HA A VISSZAÉLÉSRE HASZNÁLT ANYAGOK TÁG KÖRÉT AKARJÁK ÖSSZEFOGLALVA MEGJELÖLNI

² TANULMÁNYOK A KÁBÍTÓSZER-PROBLÉMÁRÓL. (SZERKESZTETTE: RITTER ILDIKÓ) VESZPRÉMI ÉRSEKI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA, 2001

(VEGYSZEREK, KÁBÍTÓSZEREK, SZERVES OLDÓSZEREK, AZ ALKOHOL, A KÁVÉ, A CIGARETTA ÉS A PSZICHOTRÓP ANYAGOK).

TEHÁT MINDEN OLYAN SZERT, AMELY ELSŐSORBAN A KÖZPONTI IDEGRENSZER MŰKÖDÉSÉT BEFOLYÁSOLJA ÉS FÜGGŐSÉGET HOZ LÉTRE DROGNAK NEVEZÜNK (EGÉSZSÉGÜGYI VILÁGSZERVEZET AJÁNLÁSA).

VISSZAÉLÉS (ABÚZUS) KÁBÍTÓSZERREL

MA MÁR INKÁBB KÁROS VAGY KÓROS SZERHASZNÁLATRÓL BESZÉLÜNK ORVOSI ÉRTELEMBEN. AMIKOR NEM ORVOSI JAVALLATRA ALKALMAZZÁK, ILLETVE VESZÉLYES HELYZETEKBE ALKALMAZZÁK (ALKOHOLFOGYASZTÁS VEZETÉS KÖZBEN), VAGY A TÁRSADALOM ÁLTAL MEGALKOTOTT NORMÁKAT MEGSZEGIK. OLYAN MÓDJA EZ A PSZICHOAKTÍV FOGYASZTÁSNAK, AMELY EGÉSZSÉGGÁROSODÁST OKOZ. LEHET AZ EGÉSZSÉGGÁROSODÁS MENTÁLIS VAGY FIZIKAI. A DROG EXCESSÍV HASZNÁLATÁNAK FOLYAMATOS VAGY IDŐSZAKOS HASZNÁLATA, A DROGABÚZUS, AMELY VISELKEDÉSVÁLTOZÁSHOZ VEZETHET, VALAMINT AZ ADAGOLÁS EMELÉSÉT IS EREDMÉNYEZI.

FÜGGŐSÉG (DEPENDENCIA)

A FÜGGŐSÉG VISELKEDÉSBEI, GONDOLKODÁSBELI, KOGNITÍV ÉS FIZIOLÓGIAI JELENSÉGEK CSOPORTJA, MEGHATÁROZOTT EGYÜTTESE, AMELY JELZI, HOGY AZ EGYÉN FOLYAMATOSAN HASZNÁLJA A KÉMIAI ANYAGOT, ANNAK ELLENÉRE, HOGY AZ PROBLÉMÁKAT OKOZ. AKKOR BESZÉLÜNK RENDSZERES DROGHASZNÁLATRÓL, HA MEGVONÁSI TÜNETEKHEZ ÉS KÉNYSZERES DROGKERESŐ ÉS DROGHASZNÁLÓ VISELKEDÉSHEZ VEZET. A DROG IRÁNTI SÓVÁRGÁS, A DROGÉHSÉG JELENLÉTE IS JELLEMZŐ TOVÁBBÁ. JELLEMZŐ TÜNETEK: ERŐS VÁGY A SZER BEVÉTELÉRE, AZ EGYÉN ÁRTÓ-KÁROS KÖVETKEZMÉNYEK ELLENÉRE IS FOLYTATJA ANNAK SZEDÉSÉT, MÁS AKTIVITÁSOKKAL SZEMBENI ELŐNYBEN RÉSZESÍTÉSE A DROG SZEDÉSÉNEK, HIÁNYÉRZET, FOKOZOTT TOLERANCIA, NÉHA FIZIKAI MEGVONÁSI TÜNETEK. MINDEN DROGRA VONATKOZHAT DEPENDENCIA, ÁM EGYES TÜNETEI ELTÉRŐ ERŐSSÉGGEL LEHETNEK JELEN.

A DROGHASZNÁLAT TÜNETEI

TOLERANCIA: A DÓZIS JELENTŐS NÖVELÉSE A KÍVÁNT HATÁS ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN; JELENTŐSEN CSÖKKENT HATÁS UGYANOLYAN DÓZIS HASZNÁLATA MELLETT.

MEGVONÁSI TÜNETEGYÜTTES: TESTI TÜNETEK MEGJELENÉSE A SZER HIRTELEN ABBAHAGYÁSOKOR (IZZADÁS, REMEGÉS, HASMENÉS). EZEKET TESTI FÜGGŐSÉGNEK IS NEVEZZÜK.

AZ ELTERVEZETTNÉL NAGYOBB MENNYISÉGŰ ANYAG FOGYASZTÁSA VAGY HOSSZABB IDEJŰ HASZNÁLAT: AZ EGYÉN NEM KÉPES KONTROLLÁLNI A DROGHASZNÁLAT FELETTI VÁGYAIT, EZÁLTAL NEM TUDJA SZABÁLYOZNI A SZER HASZNÁLATÁT. EZEK AZ EGYÉNEK NEM TUDJÁK ABBAHAGYNI A SZER HASZNÁLATÁT.

ÁLLANDÓ VÁGY, EREDMÉNYTELEN PRÓBÁLKOZÁSOK A SZERHASZNÁLAT KONTROLLÁLÁSÁRA VAGY ABBAHAGYÁSÁRA: A DROGOS SZÁMOS ALKALOMMAL PRÓBÁL LESZOKNI A SZERRŐL, MEGJELENHETNEK NÉHÁNY NAPOS-HETES-HÓNAPOS IDŐSZAKOK IS DROGMENTESEN, DE FÜGGŐSÉG ESETÉN MINDIG VISSZAESIK. A DROGHIÁNYOS ÁLLAPOTOKBAN NAGY SZEREPE VAN A JELENTKEZŐ DROGÉHSÉGNEK, AMELY VISSZAESÉSHEZ VEZET. ILYENKOR GYAKRABBAN FORDUL ELŐ TÚLADAGOLÁS, EZÉRT VÁLTAKOZNAK A TÚLADAGOLÁSOKKAL A SZERMENTES ÁLLAPOTOK.

LÉNYEGESEN TÖBB IDŐT TÖLT AZ EGYÉN AZZAL A TEVÉKENYSÉGGEL, AMELY AZ ANYAG MEGSZERZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES (PÉNZSZERZÉS CÉLJÁBÓL MEGLÁTOGATJA TÖBB ISMERŐSÉT), VALAMINT A SZER HASZNÁLATÁVAL („LÖVI MAGÁT” EGÉSZ NAP), VAGY, HOGY FELÉPÜLJÖN A SZER HASZNÁLATA UTÁNI HATÁS ALÓL (16-20 ÓRÁT IS ALSZIK EGY HÉTVÉGI DROGOZÁS UTÁN ÉS UTÁNA TÖBB NAPIG LEHANGOLT). LEMOND VAGY FELADJA A FONTOSABB FOGLALKOZÁSI VAGY SZABADIDŐS, ILLETVE TÁRSADALMI TEVÉKENYSÉGEKET: AZ ANYAGOZÁSON KÍVÜL MÁR NINCS SEM IDEJE, SEM KEDVE MÁST IS CSINÁLNI.

FOLYTATÓDIK AZ ANYAGHASZNÁLAT AKKOR IS, HA TUDJA AZ EGYÉN: ÁLLANDÓ TESTI, LELKI PROBLÉMÁKAT OKOZ AZ ANYAG HASZNÁLATA. A FÜGGŐSÉGET TARTHATJUK TEHÁT BETEGSÉGNEK, HISZEN A DROGOS NEM AKKOR HAGYJA ABBA, AMIKOR AKARJA, HANEM EGYÁLTALÁN NEM TUDJA ABBAHAGYNI A DROGOZÁST.

HOGYAN ISMERHETŐ FEL A DROGOZÁS?

AZ, HOGY VALAKI RENDSZERESEN HASZNÁL DROGOT, AZ ELŐZŐEKBE EMLÍTETT TÜNETEBŐL ISMERHETŐ FEL. SOKÁIG TUDJA LEPLEZNI A DROGOS AZT, HOGY ANYAGOT HASZNÁLT PL. HÉTVÉGI DROGOZÁS UTÁN HAZAMEGY, ÉS MÁR NEM LÁTSZIK SEMMI VAGY CSAK ANNYI, HOGY FÁRADT. LEHET, HOGY NEM MEGY HAZA ADDIG, AMÍG A HATÁS EL NEM MÚLIK, VAGY MIKOR MINDENKI ASZIK, AKKOR „LÖVI BE” MAGÁT, ÉJSZAKA. ILYEN ESETEKBEN NEM LÁTHATÓAK A KIVÁLTOTT TÜNETEK, LEGINKÁBB CSAK A MÁRNAPOSSÁGHOZ HASONLÓ ÁLLAPOT ISMERHETŐ FEL. AZ ÉLETSTÍLUS-VÁLTOZÁSOK A FONTOSABBAK, AMELYET A RENDSZERES DROGFOGYASZTÁS EREDMÉNYEZ. MEGVÁLTOZIK AZ EMBER SZEMÉLYISÉGE: AZ ADDIG NYITOTT FIATAL, ZÁRKÓZOTT LESZ, VAGY ÉPPEN ELLENKEZŐLEG „TÚL NYITOTT”. A BARÁTI KÖR TAGJAI IS ÁTRENDÉZŐDNEK, ELTŰNNEK A RÉGI BARÁTOK ÉS ÚJAK VÁLTJÁK FEL ŐKET, PERSZE NEM TUDNI, KIK ŐK, MERT A FIATAL NEM MUTATJA BE ŐKET. A DROGHOZ JUTÁS KOMPLEX SZERVEZÉST KÍVÁN: LÉNYEGESEN TÖBBSZÖR TELEFONÁL A FIATAL, ÉS ŐT IS FOLYTON HÍVJÁK ISMERETLENNEK. AZ ISKOLÁBÓL EGYRE TÖBBET HIÁNYZIK, ROMLIK A TANULMÁNYI EREDMÉNYE, NEM ÉRDEKLI A TOVÁBBTANULÁS, A RÉGI HOBBIK, AZ ISKOLA. FOLYAMATOSAN ADOGATJA EL ÉRTÉKES HALMIJAIT, MŰSZAKI CIKKEIT, PÉNZ TŰNIK EL OTTHONRÓL. HANGULATI VÁLTOZÁSOK FIGYELHETŐK MEG RAJTA.

SAJÁT TAPASZTALAT

„KÖZÉPISKOLÁS KOROMBAN VOLT EGY OSZTÁLYTÁRSAM, SÁNDOR. AMBICIÓZUS, CÉLRATÖRŐ, CÉLTUDATOS 17 ÉVES FIÚ, AKI AZ OSZTÁLY LEGJOBB TANULÓJA VOLT. MINDIG TUDTA, MIT AKAR ÉS SEGÍTETT AZOKNAK, AKIK GYENGÉBBEK VOLTAK. ELŐBB CSAK A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS KEZDETT MEGKOPNI, MONDVÁN, NEKI IS SOKAT KELL TANULNIA, MERT MÁR A TANULMÁNYI EREDMÉNYE SEM VOLT KITŰNŐ, ÉS NINCS IDEJE. AZTÁN EGYRE TÖBBSZÖR VOLT ÜRES AZ ISKOLAPADJA, GYAKRAN LEHETETT LÁTNI A SZÜLEIT AZ ISKOLA IGAZGATÓJÁVAL BESZÉLGETNI. MÁR NEM VOLT BARÁTSÁGOS, KÉTES KINÉZETŰ EGYÉNEK TÁRSASÁGÁBAN FORGOLÓDOTT ÉS MI MÁR MEGSZŰNTÜNK SZÁMÁRA LÉTEZNI, BÁR IGYEKEZTÜNK A KEDVÉBEN JÁRNI ÉS A SEGÍTSÉGÜNKET IS FELAJÁNLOTTUK. NÉHÁNYUNKAT SZEMÉLYESEN IS FELKERESTEK A SZÜLEI ÉS KÉRDEZŐSKÖDTEK, HOGY TUDUNK-E VALAMIT, AMI MIATT ÍGY MEGVÁLTOZHATOTT A VISELKEDÉSE. HÍRE MENT A FALUBAN, HOGY ÉJSZAKÁNKÉNT VALAKI VÉGIGJÁRJA A LAKÓHÁZAK KERTJEIT ÉS A MÁKGUBÓKAT PENGÉVEL MEGVÁGVA ENGEDI KI BELŐLŰK A MÁKTEJET. VÉGÜL A HÚGÁTÓL TUDTUK MEG, HOGY SÁNDOR AZ UTÓBBI IDŐBEN VAN, HOGY HAZA SEM JÁR. SZÜLEI ÉKSZEREIT, A GÁZPALACKOT ÉS MINDEN ÉRTÉKES MŰSZAKI CIKKET ELTULAJDONÍTOTT OTTHONUKBÓL ÉS AZOKAT ELADTA VAGY ODAADTA AZ ANYAGÉRT CSERÉBE. EMLÉKSZEM, SZÖRNYEN LEDÖBBENTÜNK EZEN (AZ 1990-ES ÉVEK ELEJÉN MÉG A KÖZTUDATBAN NEM VOLT ILYEN INTENZÍV SZEREPLŐ A DROG), HISZEN EGY PÉLDAMUTATÓ SRÁC RÓL VOLT SZÓ. SZÜLEI MINDENT ELKÖVETTEK ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY VISSZAKAPJÁK RÉGI FIUKAT, DE SÁNDOR NEM VOLT HAJLANDÓ REHABILITÁCIÓN RÉSZT VENNI. AZ IDŐ MÚLÁSÁVAL MÁR NEM MARADTAK BARÁTAI, SEGÍTŐI, AKIK ANYAGILAG TÁMOGATNÁK, ÍGY ALKALMI MUNKÁKAT VÁLLALT. EMIATT HOSSZABB IDEIG NEM JUTOTT DROGHOZ, FÁJDALOMCSILLAPÍTÓKKAL ENYHÍTETTE (PRÓBÁLTA ENYHÍTENI) TŰNETEIT. EGY ILYEN HOSSZABB KIHAGYÁS ALKALMÁVAL TULADAGOLTA MAGÁT. SZERENCSÉJE VOLT, MERT RÁTALÁLTAK. VÉGRE SZÜLEINEK SIKERÜLT ŐT ELVINNI EGY REHABILITÁCIÓS INTÉZETBE. AZÓTA TISZTA, DE MÁR SOHA TÖBBÉ NEM VOLT AZ A HUMOROS, IGÉNYES, PÉLDAMUTATÓ SRÁC, AKI AZELŐTT VOLT. TALÁN MERT SZÉGYELLI A MÚLTJÁBAN TÖRTÉNKET, DE SOHA TÖBBÉ NEM KERESETT MINKET, AZ IGAZI BARÁTAIT. A TANULMÁNYAIT VÉGÜL EGY MÁSIK ISKOLÁBAN FOLYTATTA ÉS FEJEZTE IS BE. ZÁRKÓZOTTÁ VÁLT, SZÜLEI SOKKAL NAGYOBB FIGYELMET FORDÍTOTTAK AZUTÁN RÁ.”

A DROGFOGYASZTÁS KIALAKULÁSA ÉS A DROG HASZNÁLATA

ŐSIDŐK ÓTA TÖREKSZIK AZ EMBER ARRA, HOGY A TESTI ÉS SZELLEMI JÓLÉT UTÁNI VÁGYÁT KIELÉGÍTSE. AZ ŐSEMBER, HOGY FÉLELMÉT LEGYÖZZE, KÜLÖNBÖZŐ NÖVÉNYEKET FOGYASZTOTT, NÉHÁNYBÓL FŐZETET IS KÉSZÍTETT, EKKOR ÉSZREVETTE, HOGY NEM EGY KÖZÜLÜK GYÖNYÖRKÖDTETŐ KÁBULATOT, RÉSZEGSÉGET OKOZ.

AZ ELSŐ DROGFOGYASZTÓK MOSTOHA KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT ÉLŐ NÉPEK VOLTAK. A KÍNAI KULIK, AZ INDAI PÁRIÁK AZÉRT FOGYASZTOTTAK DROGOKAT TARTALMAZÓ NÖVÉNYEKET, HOGY NEHÉZ ÉLETKÖRÜLMÉNYEIKET ELVISELHETŐBBÉ TEGYÉK. AZ EMBER TÁRSAS LÉNY, TERMÉSZETÉHEZ

TARTOZIK A BOLDOGSÁG, A SZERETET UTÁNI VÁGY. SOKAN AZT HISZIK, EZ CSAK „SEGÍTSÉGGEL” ÉRHETŐ EL, MÁRPEDIG EZ NAGY SZEMFÉNYVESZTÉS! A NAPJAINKBAN FELERŐSÖDŐ KÁBÍTÓSZERFOGYASZTÁSNAK SZÁMTALAN OKA LEHET. MÁR NEMCSAK AZ EGYÉN GYENGESÉGE, HANEM A TÁRSADALOMBAN FELLEMLHETŐ ELLENTMONDÁSOK, FESZÜLTSEGEK, A KILÁTÁSTALANSÁG, A NYOMOR, A TEHETŐSEBBEKNÉL PEDIG AZ IDEOLÓGIAI ESZMÉK ZAVAROS VOLTA VAGY HIÁNYA, A LELKI BAJOKTÓL VALÓ MEGSZABADULÁS REMÉNYE, VAGY CSAK A FIATALSÁGBÓL ADÓDÓ KÍVÁNCSSÁG IS LEHET AZ OK. A KÁBÍTÓSZERFÜGGŐSÉG KIALAKULÁSÁBAN A SZEMÉLYISÉGNEK (BIOLÓGIAI, SZOCIOLÓGIAI, PSZICHOLÓGIAI VONATKOZÁSBAN) IS SZEREPE VAN. A SZEMÉLYISÉGFEJLŐDÉSEN BELÜL FONTOS ÖSSZETEVŐ A GENETIKA ILLETVE AZ ÖRÖKLETES TÉNYEZŐK ADTA POZÍCIÓ, DE UGYANILYEN NAGY SZEREPE VAN A SZOCIALIZÁCIÓNAK ÉS A MEGFELELŐ CSALÁDI KÖRNYEZETNEK. ”A NEM MEGFELELŐ CSALÁDI KÖRNYEZET CSÖKKENTI A GYERMEK TŰRŐKÉPESSÉGÉT A FRUSZTRÁCIÓVAL SZEMBEN, ÉS EBBŐL A FESZÜLTSEGBŐL PÓTLÓ JELLEGŰ KAPCSOLATOKKAL IGYEKSZIK SZABADULNI. ÁLTALÁBAN A KÁBÍTÓSZERT FOGYASZTÓ GYEREKEK SZÜLEI NEM BIZTOSÍTJÁK A JÓ ÉS A SZÜKSÉGES CSALÁDI LÉGKÖRT, GYAKORI AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS ÉS A TÚLZOTT GYÓGYSZERSZEDÉS.”³ MINDEMELLETT NEM ELHANYAGOLANDÓ AZ ISKOLAI ÉS A BARÁTI KÖRNYEZET SEM.

PREVENCIÓ, A DROGPROBLÉMÁK MEGELŐZÉSE

A KÁBÍTÓSZERFOGYASZTÓK ZÖME MAGÁTÓL HAGYJA ABBA A DROGOZÁST. „A MEGELŐZÉS SZEMLELETE AZT A FELFOGÁST TÜKRÖZI, MELY SZERINT, HA A CÉL EGY FEJLŐDÉSI (SÚLYOSSÁGI) FÁZIS ELKERÜLÉSE, AZ ELŐZŐ FÁZISOK VALAMELYIKÉBEN KELL BEAVATKOZNI AHHOZ, HOGY A FOLYAMAT TOVÁBBI ELŐREHALADÁSA MEGGÁTOLHATÓ LEGYEN.”⁴ENNEK EGYIK FŐOSZLOPA A KRÍZISELMÉLET. E SZERINT MINDENKI KERÜLHET KRÍZISBE (LELKI EREDETŰ BETEGSÉG TÜNETEIRE EMLÉKEZTETŐ ÉLMÉNYEKEN MEHETÜNK KERESZTÜL), ÉS MINDENKIVEL MEGTÖRTÉNHEK, HOGY OLYAN FELADAT ELÉ KELL ÁLLNIA, AMELY MEGHALADJA KAPACITÁSÁT. MÁSIK FŐOSZLOPA A KÖZEGÉSZSÉGÜGY HÁRMAS PREVENCIÓS MODELLEJE. INCIDENCIA: INCIDENCIÁN EGY ADOTT IDŐSZAKON BELÜL ÉSZLELT ÚJ MEGBETEGEDÉSEK SZÁMÁT ÉRTJÜK. BEFOLYÁSOLHATJUK A BETEGSÉGEK INCIDENCIÁJÁT, HA AZ EGÉSZSÉGES EMBEREKET MEGGYŐZZÜK ARRÓL, HOGY EGÉSZSÉGÜK MEGÓVÁSA ÉRDEKÉBEN TEGYENEK MEG MINDEN TŐLÜK TELHETŐT. PREVALENCIA: EGY ADOTT IDŐSZAKON BELÜL EGY ADOTT BETEGSÉG ARÁNYÁT ÉRTJÜK RAJTA. CSÖKKENTHETJÜK A BETEGSÉGEK PREVALENCIÁJÁT, HA NÖVELJÜK A BETEGSÉG GYÓGYÍTHATÓSÁGÁT.

³ A KÁBÍTÓSZER KIALAKULÁSA ÉS HASZNÁLATÁNAK OKAI II - [.HTTP://DROG.LINKCENTER.HU/#KABITOSZEREK](http://drog.linkcenter.hu/#kabitoszerek)
[HTTP://CSALADINET.HU/INDEX.PHP?MODULE](http://csaladinet.hu/index.php?module)

⁴TANULMÁNYOK A KÁBÍTÓSZER-PROBLÉMÁRÓL. (SZERKESZTETTE: RITTER ILDIKÓ) VESZPRÉMI ÉRSEKI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA, 2001 - [HTTP://CSALADINET.HU/INDEX.PHP?MODULE](http://csaladinet.hu/index.php?module)

HARMADLAGOS MEGELŐZÉS: A TELJESEN MEG NEM GYÓGYÍTHATÓ EMBEREK TÁRSADALMI INTEGRÁCIÓJÁVAL ÉS REHABILITÁCIÓJÁVAL FOGLALKOZIK. A PREVENCIÓ LEGFONTOSABB SZÍNTERE A CSALÁD. A SZÜLŐK DOLGA, HOGY OLYAN NORMÁKAT ÉS ÉRTÉKEKET KÖZVETÍTSENEK, AMELYEK TARTALMAZZÁK A DROGMENTES ÉLET ELŐNYEIT. EMELLETT KÜLÖNÖSEN FONTOS, HOGY A GYERMEKET KÉPESSÉ TEGYÉK A KONSTRUKTÍV ÉLETSTÍLUS KIALAKÍTÁSÁRA.

ÖSSZEGRÉS

MÁS ÉS MÁS SZEMLELET ÉS MEGÍTÉLÉS ALÁ ESIK KÜLÖNBÖZŐ KULTÚRÁKBAN A KÁBÍTÓSZER ÉLVEZETI CÉLÚ FOGYASZTÁSA. AZ ELMÚLT 10-20 ÉVBEN MAGYARORSZÁGON MEGNÖVEKEDETT A DROGABÚZUS, A DROGGAL VALÓ VISSZAÉLÉS. A KÁBÍTÓSZERFOGYASZTÁS TÖMEGEKET ÉRINŐ NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PROBLÉMA, AMI SÚLYOS KÖVETKEZMÉNYEKEL JÁR. A FÜGGŐSÉG A MUNKAHELY ELVESZTÉSÉVEL, A FIATALOK NEVELETLENSÉGÉVEL JÁR EGYÜTT ÉS SOK ESETBEN BŰNELKÖVETÉSRE MOTIVÁL. ELSŐDLEGESEN FONTOS A MEGELŐZÉSBN, HOGY A SZÜLŐ FIGYELJEN GYERMEKÉRE AZ ELŐZŐEKBN MÁR EMLÍTETT JELEK ALAPJÁN: ALVÁSI SZOKÁSOK, ÉTVÁGY ÉS MAGATARTÁSVÁLTOZÁSOK, ÚJ BARÁTOK MEGJELÉNÉSE, A RÉGIEK HANYAGOLÁSA, AZ ISKOLAI EREDMÉNYEK ROMLÁSA. A SZÜLŐNEK BESZÉLNIE KELL GYERMEKÉVEL A DROGPROBLÉMÁRÓL, ANNAK VESZÉLYEIRŐL. EZEN BELÜL MEG KELL BESZÉLNIÜK, MIT TEGYEN A GYEREK AKKOR, HA TALÁLKOZIK A DROGGAL. HISZEN NEM A RENDŐRSÉGI VAGY AZ ORVOSI BEAVATKOZÁS A LEGALAPVETŐBB A DROG ELLENI HARCBA, HANEM A FELVILÁGÍTÁS ÉS MEGELŐZÉS, AMELYNEK ALAPJA A RENDEZETT ÉS KIEGYENSÚLYOZOTT CSALÁDI HÁTTÉR.

FELHASZNÁLT IRODALOM

JELENTÉS A MAGYARORSZÁGI KÁBÍTÓSZERHELYZETRŐL (2003) SZERK. RITTER ILDIKÓ ÉS DR. FELVINCZI KATALIN. GYERMEK ÉS IFJÚSÁGI SPORTMINISZTERIUM, BUDAPEST

GEREVICH JÓZSEF (1983)**TERÁPIÁK TÁRSADALMA- TÁRSADALMAK TERÁPIÁJA.** MAGVETŐ KIADÓ, BUDAPEST

TANULMÁNYOK A KÁBÍTÓSZER-PROBLÉMÁRÓL (2001) SZERK. RITTER ILDIKÓ. VESZPRÉMI ÉRSEKI HITTUDOMÁNYI FŐISKOLA

HOYER MÁRIA, KOMÁROMI ÉVA, DR. RÁCZ JÓZSEF, DR. SASVÁRI ANDREA (2000): A DROGKÉRDÉSRŐL- ŐSZINTÉN. KÉPZETT BETEG KÖNYVEK SOROZAT

[HTTP://DROG.LINKCENTER.HU/#KABITOSZEREK](http://drog.linkcenter.hu/#kabitoszerek)

[HTTP://WWW.INDAVIDEO.HU/VIDEO/AMIT_A_DROGOK_MUVELNEK_AZ_EMBERREL_2](http://www.indavideo.hu/video/amit_a_drogok_muvelnek_az_emberrel_2)

[HTTP://HU.WIKIPEDIA.ORG/WIKI/PSZICHOAKT%C3%ADV_SZER](http://hu.wikipedia.org/wiki/Pszichoakt%C3%ADV_szer)